

УДК 634.37(043.2)

Т. М. Шеверда, студентка
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ ЩОДО ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Вступ. За Земельним кодексом України до земель сільськогосподарського призначення відносять землі, надані для потреб сільського господарства або призначені для цих потреб. Оскільки земля є основним засобом виробництва в сільському господарстві, то сільськогосподарські землі охороняються законом, мають особливий правовий режим, спрямований на збереження їх площ, запобігання розвитку негативних процесів та підвищення родючості ґрунтів.

Загальна площа земель сільськогосподарського призначення становить понад 42 млн га. Однією з головних екологічних проблем у сільськогосподарському землекористуванні є деградація земель. Деградація земель – це, перш за все, поступове погіршення їх якісних характеристик, що призводять до втрати родючості.

Основна частина. Родючі сільськогосподарські землі є основним природним ресурсом України. Однак, згідно з даними Продовольчої і сільськогосподарської організації Об'єднаних Націй (ФАО) до 76% усіх земель піддані деградації. Щорічні економічні втрати, спричинені деградацією земель, становлять понад 22 млрд грн.

До деградованих земель відносять: земельні ділянки, поверхня яких порушена внаслідок землетрусу, зсувів, карстоутворення, повеней, добування корисних копалин тощо; земельні ділянки з еродованими, перезволоженими, з підвищеною кислотністю або засоленістю, забрудненими хімічними речовинами ґрунтами та інші.

Основні види деградації земель: водна та вітрова ерозія, дегуміфікація; забруднення земель; заболочення, засолення, підтоплення тощо.

Нормативно-правове забезпечення у сфері екологічного землекористування нерозривно пов'язане із становленням законодавчого забезпечення у сфері земельних відносин, землекористування та охорони земель, зокрема, нормативно-правову основу щодо земельних відносин та землекористування формує Конституція України та прийнятий 25 жовтня 2001 р., № 2768-III Земельний кодекс України, який, по суті, є «земельною конституцією» та базою для формування цілісного масиву законодавства у сфері регулювання землекористування. В основу формування екологічного нормативно-правового забезпечення землекористування, крім Земельного кодексу, входять, також, нормативно-правові документи, такі, як Лісовий, Водний, Цивільний та Господарський кодекси, Закони України, зокрема «Про охорону навколишнього природного середовища» тощо.

Важливим етапом формування екологічного нормативно-правового забезпечення землекористування є період, який охоплює 1997- 1998 рр., коли на законодавчому рівні було прийнято:

- Верховною Радою України «Основні напрями державної політики в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки»;

- послання Президента України до Верховної Ради України «Україна поступ у ХХІ століття. Стратегія економічної та соціальної політики на 2000-2004 роки»;

- Укази Президента України «Про основні напрями соціальної політики на період до 2004 року», «Про стратегію подолання бідності», «Про Концепцію розвитку охорони здоров'я населення України», «Про основні напрями земельної реформи» та інші.

Висновки. Урахування екологічного складника при складанні стратегій, планів і програм розвитку земельних відносин в Україні, упровадження екологічного управління на аграрних підприємствах, екологізація сільськогосподарської діяльності мають бути обов'язковими, адже це шлях, якого дотримуються усі розвинені країни світу і який відповідає сучасній секторальній екологічній політиці, що реалізується у країнах Західної та Центральної Європи. Державна система законодавчих та нормативно-правових актів у сфері екологізації землекористування має відповідати сучасному рівню розвитку та забезпечувати проведення єдиної земельної та екологічної політики, а також сприяти формуванню високої екологічної культури суспільства.

Список використаних джерел

1. Будзяк О.С. Організаційно-економічний механізм екологобезпечного використання земель України : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.06 / Ольга Степанівна Будзяк. – Київ, 2013. – 464 с

2. Проект Закону України «Про Загальнодержавну програму використання та охорони земель» від 23.10.2008 р., № 3310. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF2JY00A.html

3. Нормативно-правові акти / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.uk.wikipedia.org/...](http://www.uk.wikipedia.org/)

Науковий керівник — Т.В. Саснко, д.пед.н., проф.